

משכן אהוד

שאלות לפרשת שמות מאת הרב עמיחי כנרתי

מהם הנושאים של ספר שמות? האם יש קשר ביניהם?

הנושאים: ספר שמות מתחיל ביציאת מצרים, וממשיך במתן תורה ובהקמת המשכן. חומש שמות הוא "ספר הגאולה", גאולתן של ישראל, שהיא גאולה שלמה, כוללת גאולת הגוף מהשיעבוד (חופש) וגאולת הנשמה למהותה הרוחנית (חירות). לכן שני הנושאים נמצאים בחומש אחד [רמב"ן בהקדמתו לספר].

מהו ה"סירוב פקודה" הראשון בתנ"ך, בפקודה בלתי חוקית בעליל?

המיילדות אינן שומעות לציווי פרעה להמית הילודים. איך יש להן כוח לדבר כזה? יראת שמים מפיגה פחד מבשר ודם. "ותיראן המיילדות את האלוקים ולא עשו כאשר דיבר אליהן מלך מצרים".

מהו השכר שקיבלו המיילדות על סירוב הפקודה הזו?

לפי רש"י ואבן עזרא השכר הוא "ויעש להם בתים". הרבה פרשו שהשכר הוא כבר בפסוק "וייטב אלוקים למיילדות, ויירב העם ויעצמו מאד": מפני שע"י זה האמין להם פרעה שהיהודיות יולדות מעצמן (דעת זקנים), ע"י זה התרבה מצוותן ושכרן (אוה"ח), וגם זו היתה מטרתן, ואם כן שמחו מאד בעצם הדבר שהצליחו לטובת העם (אוזנים לתורה).

מי היו הורי משה רבינו?

בכל פרשתנו לא מפורש! כתוב רק "וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי". רק בפרשת וארא כתוב שהם היו עמרם ויוכבד. כתב הרש"ר הירש הטעם לכך, שזה היה כל מהותם, אנשים משבט לוי, שענינם עבודת השם וצידקות.

בת פרעה שהצילה את משה מהיאור, מי היא?

לא מפורש בתורה ובכל התנ"ך! בפסוק בדברי הימים א (ד, יח) כתוב שבת פרעה היא בתיה. עכ"פ כך ברור ומקובל בחז"ל שבתיה היא זו שהצילה את משה.

הנימוק לשם שנתנה בת פרעה היה: "כי מן המים משיתיהו". מדוע אם כן היא לא קראה לו "משוי", אלא "משה"?

באר הספורנו, שמתוך מה שהצילה אותו הבינה שהוא כנראה מיועד משמים בעתיד להציל ולגאול אנשים אחרים.

אלו מידות טובות היו ליתרו חותן משה?

הכנסת אורחים והכרת הטוב: "ואיו, מדוע עזבתך את האיש, קראן לו ויאכל לחם". ברש"י תחילת פרשת יתרו נמצא גם שיתרו היה עם שאיפה ומסירות להגיע לאמונה האמיתית.

מה לומדים מיחס אהרן לאחיו הצעיר משה שנבחר לתפקיד הגואל?

"וראך ושמח בליבו", לב טהור נקי מקנאה, ששמח באמת (לא רק בחיוך נימוסי, כלפי חוץ) בהצלחת אחיו. ראו אור החיים שם.